

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA INTERVENCIÓ D'OFICI EN MATÈRIA DE FUNCIO PÚBLICA

1.- TRAMITACIÓ

- El 21 d'octubre de 2011, arran de la queixa d'una ciutadana en relació amb el límit d'edat màxim per a l'accés al Cos de la Guàrdia Urbana, la síndica de greuges de Barcelona va obrir una actuació d'ofici per conèixer la previsió de l'Ajuntament respecte de l'eliminació d'aquest requisit en les bases de les convocatòries de provisió de places per a l'accés al Cos.
- El 9 de novembre de 2011 la instructora de l'expedient, senyora Imma Miret, va demanar informe a la Gerència de Recursos Humans i Organització en relació amb l'eliminació del límit màxim d'edat en les bases de les convocatòries de places per accedir al Cos de la Guàrdia Urbana.
- El 10 de febrer de 2012 es va rebre l'informe de la Regidoria de Presidència, al qual s'adjuntava l'informe de la Gerència de Recursos Humans en què es donava resposta a la demanda de la síndica de greuges.
- El 26 d'abril de 2012 l'assessora, a partir de la informació facilitada, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

2.- CONSIDERACIONS

2.1.- Posició municipal

L'informe dels serveis municipals indica que per a l'accés al Cos de la Guàrdia Urbana s'apliquen els requisits indicats en la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals, i en el Decret 233/2002, de 25 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'accés, promoció i mobilitat de les policies locals.

La Llei 16/1991, de 10 de juliol, estableix un règim jurídic homogeni que integra les policies locals de Catalunya en un mateix règim de seguretat pública. Respecte del requisit de l'edat, aquesta Llei indica que ha d'estar compresa *entre el mínim i el màxim que indiqui el reglament del cos o la convocatòria abans que finalitzi el termini de presentació de sol·licituds*, segons la redacció introduïda per la Llei 2000. En els mateixos termes es regula, també, el requisit de l'edat en el Decret 233/2002, de 25 de setembre.

L'Ajuntament, indica l'informe, es limita, doncs, a seguir la normativa vigent en aquesta matèria, de manera que per ingressar al Cos de la Guàrdia Urbana de Barcelona s'estableix, com un dels requisits, *no haver complert trenta-cinc anys a la data de finalització del termini de presentació de sol·licituds*, la mateixa edat màxima que s'estipula en les bases de les convocatòries per a l'accés al Cos de Mossos d'Esquadra.

Finalment en l'informe s'indica que, quan la legislació suprimeixi el requisit relatiu a l'edat màxima per a l'accés als cossos de policia de Catalunya, l'Ajuntament s'ajustarà al que determini la normativa aplicable. I s'informa que s'està treballant en un avantprojecte de Llei del Sistema de Policia de Catalunya, amb disposicions comunes als cossos de policia de Catalunya, que regularà també els requisits d'ingrés, i entre aquests l'edat per accedir-hi.

2.2.- Normativa aplicable

L'article 14 de la Constitució espanyola estableix que els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaldre cap tipus de discriminació.

L'article 103.3 de la Constitució espanyola indica que la llei regularà l'estatut dels funcionaris públics, i que l'accés a la funció pública es farà d'acord amb els principis del mèrit i de la capacitat.

L'article 21.1 de la Carta de drets fonamental de la Unió Europea (2000/C 364/01), signada el 13 de desembre de 2007, prohibeix qualsevol tipus de discriminació, i en particular la discriminació per raó d'edat entre d'altres.

L'article 12 de la Directiva 2000/78/CE del Consell, de 27 de novembre de 2000, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte en la feina i l'ocupació, indica que s'ha de prohibir en tota la Comunitat qualsevol tipus de discriminació directa o indirecta, i entre les motius que cita es troba el de l'edat.

No obstant això, l'article 18 d'aquesta Directiva reconeix que no es pot obligar les forces armades, com tampoc els serveis de policia, penitenciaris o de socors, a contractar o mantenir en el lloc de feina persones que no tinguin les capacitats necessàries per desenvolupar les funcions que hagin d'exercir per mantenir el caràcter operatiu dels serveis. Tot i això en l'article 23 s'indica que en molt poques circumstàncies una diferència de tracte pot estar justificada, i que aquesta només estarà justificada quan l'objectiu sigui legítim i el requisit proporcionat.

La Llei 62/2003, del 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, estableix una sèrie de modificacions de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública, per adequar-les a la Directiva europea; entre aquestes s'estableix com a falta molt greu tota actuació que suposi discriminació, entre les quals es troba la discriminació per edat.

L'article 56.1 c) de l'Estatut bàsic de la funció pública indica que per poder participar en els processos selectius serà necessari "tenir complerts setze anys i no excedir de l'edat màxima de jubilació forçosa". I també indica que solament per llei es podrà establir una altra edat màxima diferent de l'edat de jubilació forçosa per a l'accés a un lloc de treball públic.

L'article 1.1 de la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals, indica que aquesta Llei s'aplica a tots els cossos de policia que depenen dels municipis de Catalunya, denominats genèricament "policies locals". L'article 29b), indica que s'ha de "tenir l'edat compresa entre el mínim i el màxim que fixin el Reglament del cos o la convocatòria corresponent, abans que fineixi el termini de presentació de sol·licituds", segons la modificació introduïda en la Llei 5/2000, de 5 de juny. Amb anterioritat a

aquesta modificació, la Llei establia l'edat màxima de trenta anys per a l'accés als cossos de les policies locals.

L'article 11b) del Decret 233/2002, de 25 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'accés, promoció i mobilitat de les policies locals, determina, com a requisit comú que s'ha de complir per accedir als cossos de policies locals, "tenir l'edat compresa entre el mínim i el màxim que fixin el reglament del cos o la convocatòria corresponent".

En les bases específiques de la convocatòria del procés selectiu per a la provisió de places d'agents de la Guàrdia Urbana s'estableix que els aspirants han d'haver complert setze anys i no haver-ne complert trenta-cinc, com a màxim, el darrer dia de la convocatòria de sol·licitud (DOG núm. 5669, de 2 de maig de 2011).

El Parlament de Catalunya, en la Resolució 195/IX, de 14 de juliol de 2011, sobre l'eliminació del requisit del límit d'edat per a l'accés als Cos de Mossos d'Esquadra, insta el Govern a eliminar el requisit de no excedir l'edat de trenta-cinc anys per optar a una plaça en el Cos de Mossos d'Esquadra en les properes convocatòries, després d'haver escoltat l'opinió respecte d'això de les organitzacions sindicals representatives dels membres del Cos de Mossos d'Esquadra.

L'article 8 del Reglament de segona activitat de la Guàrdia Urbana, aprovat per acord del Consell Municipal de data 15 de febrer de 2002, estableix els supòsits pels quals es pot passar a segona activitat, el primer supòsit és per dictamen i el segon supòsit és d'aplicació al personal sense disminució objectiva que, amb una edat de cinquanta-set anys o superior, així ho sol·liciti. Tot i això, s'indica que l'adscripció a un dels llocs de segona activitat serà tramitada en cas de vacant en el catàleg i si no hi ha cap policia del primer supòsit que pugui ocupar la plaça vacant; en aquest cas, es prioritzaria en funció de l'edat.

2.3.- Normativa d'interès

La Llei 9/2010, de 7 de maig, de modificació de la Llei 5/1994, de 4 de maig, de regulació dels serveis de prevenció i extinció d'incendis i de salvament de Catalunya, estableix que, en les bases de cada convocatòria d'accés a les diferents categories del Cos de Bombers de la Generalitat, s'han d'establir els requisits i les condicions d'accés específiques per a l'ingrés en les diferents escales i categories del Cos. En cap cas no es pot establir una limitació en l'edat màxima d'ingrés diferent de la genèricament establerta per a l'ingrés en la funció pública.

L'article 2 de les Bases de la convocatòria per a la provisió de 30 places de la categoria de bomber del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament, aprovades per Decret d'Alcaldia el 22 de novembre de 2010, estableix que els aspirants han d'haver complert setze anys i no superar l'edat establerta per a la jubilació forçosa en la data de finalització de la presentació d'instàncies.

2.4.- Jurisprudència

Les sentències del Tribunal Suprem 2185/2011 i 2187/2011, declaren nul el límit d'edat establert en l'apartat b) de l'article 7 del Reial decret 614/1995, de 21 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament dels processos selectius i de formació del Cos Nacional de Policia, que establia en trenta-cinc anys el límit d'edat per a l'accés al Cos.

La Sentència 269/2009, del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 9 de Sevilla, declara nul el requisit de l'edat màxima establerta en les Bases generals corresponents al procediment selectiu per cobrir les places de la policia local de la ciutat de Sevilla.

3.- VALORACIÓ

Aquesta actuació d'ofici pretén valorar si el requisit del límit màxim d'edat establert en les bases de les convocatòries de selecció de places per a l'accés al Cos de la Guàrdia Urbana col·lideix amb el dret fonamental a la no-discriminació, reconegut en la Constitució espanyola i en la Carta de la Unió Europea, i amb els principis del mèrit i de la capacitat per l'accés a la funció pública establerts, també, constitucionalment.

En principi, no podem estar d'acord amb la informació facilitada per l'Ajuntament que indica que suprimirà el requisit de l'edat màxima quan canviï la normativa vigent, perquè **la legislació actual ja permet eliminar el requisit màxim d'edat en les bases de les convocatòries per a l'accés al Cos de la Policia Local**, com permet fer-ho en les convocatòries de la Policia Autònoma.

La Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals, modificada l'any 2000 i el Reglament d'accés, promoció i mobilitat de les policies locals, estableix clarament que el requisit de l'edat l'ha de fixar el Reglament del cos o la convocatòria corresponent. Per tant, en el cas de la Guàrdia Urbana i amb absència d'un reglament específic, són les bases de la convocatòria les que han de fixar els límits d'edat. Per aquesta mateixa raó, tampoc no és vàlida la justificació de l'Ajuntament segons la qual estableix la mateixa edat màxima que es fixa en les bases de les convocatòries d'accés al Cos de Mossos d'Esquadra.

Respecte de l'accés al Cos de la Policia Autònoma, l'Ajuntament no fa esment de la Resolució 195/IX, de 14 de juliol de 2011, en la qual el Parlament de Catalunya insta el Govern a eliminar el requisit de no excedir l'edat de trenta-cinc anys per optar a una plaça en el Cos de Mossos d'Esquadra en les properes convocatòries.

L'informe tampoc esmenta que l'Ajuntament ja va suprimir el límit màxim d'edat com a requisit per l'accés al Cos de Bombers del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament. En les Bases de la convocatòria del concurs oposició per a la provisió de places de l'any 2010, s'indica, com a requisit màxim d'edat, no superar l'edat establerta per a la jubilació forçosa en la data de finalització de la presentació d'instàncies, tal com estableix la Llei 9/2010, de 7 de maig, de modificació de la Llei 5/1994, de 4 de maig, de regulació dels serveis de prevenció i extinció d'incendis i de salvament de Catalunya, que indica que en cap cas es pot establir una limitació en l'edat màxima d'ingrés diferent de la genèricament establerta per a l'ingrés en la funció pública.

Aquesta Llei considera que el límit màxim d'edat és un fet discriminatori, perquè la idoneïtat d'una persona no està garantida per l'edat sinó per les facultats dels aspirants i que aquesta idoneïtat ha d'estar garantida en les proves psicofísiques i mèdiques que es realitzen. També s'indica que, per si sol, el límit d'edat no es pot

considerar essencial i determinant per a l'exercici de la professió i que amb aquest requisit es pot donar el cas de discriminar una persona amb millors condicions.

Per altra banda, l'informe no aporta cap argument ni motivació objectiva que justifiqui, per interessos públics, l'establiment d'una discriminació per edat, tal com estableix la Directiva 2000/78/CE, que prohibeix qualsevol tipus de discriminació directa; així mateix, l'Estatut Bàsic de l'empleat públic fixa com a requisits per poder participar en

els processos selectius tenir la capacitat funcional per acomplir les tasques i tenir entre setze anys i no passar de l'edat màxima de jubilació forçosa, entre d'altres.

Respecte de la possibilitat d'anul·lar el requisit de l'edat, l'informe tampoc no té en compte les sentències del Tribunal Suprem 2185/2011 i 2187/2011, que han declarat nul el límit d'edat establert en el Reglament dels processos selectius del Cos Nacional de Policia, ni la Sentència núm. 269/2009, del jutjat Contenciós Administratiu núm. 9 de Sevilla, que anul·la el requisit de l'edat màxima establert en les Bases generals corresponents al procés selectiu per cobrir places de policia local a la ciutat de Sevilla, aprovat per Resolució de la Junta de Govern.

En les sentències s'argumenta que el requisit de l'edat col·lideix amb l'article 14 de la Constitució espanyola, així com amb l'article 21.1 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea. Respecte de la Constitució s'indica que, tot i que l'edat no està inclosa en el precepte constitucional, l'edat és una circumstància personal que ha sumar-se a les de diferència de tracte. Se subratlla que una discriminació no s'ha d'identificar amb tota diferència de tracte, sinó solament amb aquelles que no tinguin una justificació objectiva i raonada. I respecte del límit d'edat per a l'accés als cossos de policia, en tant que suposa la restricció d'un dret i una discriminació per raó d'edat, la mesura no està suficientment justificada.

També s'argumenta que, si el límit d'edat està motivat per garantir unes condicions físiques apropiades per a les funcions que han de realitzar, aquestes condicions s'han d'establir en les proves físiques previstes en la convocatòria, perquè una edat inferior al límit establert no suposa que es puguin superar aquestes proves i es podria donar el cas que quedessin exclosos aspirants amb millors condicions físiques que els seleccionats, amb la qual cosa s'incompliria el principi constitucional de mèrit i capacitat.

4.- CONSIDERACIONS

El manteniment d'un límit màxim d'edat en les bases de les convocatòries per accedir al Cos de la Guàrdia Urbana no es pot considerar un requisit essencial i determinant de la professió, ni la imposició d'aquest límit d'edat una mesura necessària per a l'objectiu legítim de mantenir el caràcter operatiu dels serveis, quan no ho és per a l'accés als diferents cossos de seguretat de l'Estat.

Tampoc no queda justificat el manteniment d'aquest requisit en espera de la nova Llei del Sistema de Policia de Catalunya, tal com indica l'Ajuntament. Les proves

psicofísiques i mèdiques que han de passar els aspirants han de garantir per si soles la idoneïtat d'aquests amb independència de llur edat. Amb el límit d'edat es pot donar el cas de discriminar una persona amb millors condicions físiques i mentals que un altre aspirant de menor edat, i per tant s'estaria conculcant els principis d'igualtat, mèrit i capacitat reconeguts constitucionalment.

També trobem discriminatori aquest límit d'edat màxima per a l'accés al Cos de la Guàrdia Urbana perquè l'Ajuntament no aporta cap justificació raonada i objectiva sobre la necessitat de mantenir aquest requisit i la simple presumpció que l'edat pot limitar la capacitat dels aspirants no garanteix per si sola una mesura discriminatòria.

Tot i el dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions públiques i el fet que cada cop les tasques de la policia estan més orientades a l'ús de les tecnologies i menys a la força física, la normativa possibilita que l'Administració prengui en consideració l'edat dels aspirants als cossos de seguretat, sempre que s'argumentin i es justifiquin els objectius legítims d'aquest requisit. L'informe de l'Ajuntament, no aporta, però, cap raonament objectiu que justifiqui el manteniment d'aquesta discriminació, com podria ser, per exemple, un perjudici greu en l'amortització de la formació o dels llocs de treball atenent l'accés a la segona activitat, etc. Qüestions complexes que amb les dades que tenim no podem abordar i que requereixen un estudi en profunditat.

5.- CONCLUSIÓ

Per tot el que hem exposat, des de la Sindicatura considerem que el límit màxim d'edat per accedir al Cos de la Guàrdia Urbana és, actualment, discriminatori en tant que estableix un impediment injustificat. I, atenen a la normativa i a la jurisprudència referenciades, les Bases d'una propera convocatòria de places amb el requisit màxim d'edat podrien ser anul·lables amb el conseqüent perjudici.

I part tant faig la següent

RECOMANACIÓ

Que l'Ajuntament elimini el requisit màxim d'edat en les Bases de les convocatòries de provisió de places d'accés al Cos de la Guàrdia Urbana i que la selecció dels aspirants al Cos es fonamenti exclusivament en els principis del mèrit i de la capacitat.

Aquest informe es lliurarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà les persones interessades.

Barcelona, 2 de maig de 2012